

Anketa k pěstounské péči

Jana Barvíková

V čísle 1/2015 našeho časopisu jsme se věnovali změnám v oblasti právní úpravy pěstounské péče, k nimž v České republice došlo v průběhu posledních tří let. K tématu pěstounské péče se nyní opět vracíme anketou, kterou jsme oslovili vybrané odborníky z oblasti náhradní rodinné péče - zástupce neziskových organizací a úřadů. Jejich odpovědi nereprezentují stanoviska organizací nebo institucí, v nichž pracují, představují jejich osobní názory, které vycházejí z vlastních zkušeností z každodenní praxe.

Nedávné legislativní změny (novelizace zák. o sociálně-právní ochraně dětí k 1. 1. 2013 a přijetí nového občanského zákoníku k 1. 1. 2014) přinesly v oblasti pěstounské péče řadu změn, které se odrážejí nejen v současné praxi, ale i v jejím mediálním obrazu a ve vnímání pěstounské péče širokou veřejností. Oslovení odborníci se měli vyjádřit k tomu, z čeho mají v souvislosti s vývojem v oblasti pěstounské péče v posledních třech letech největší radost, čeho se naopak nejvíce obávají a co je trápí a kde případně pociťují největší potřebu dalších změn.

Sylva Dvořáčková, vedoucí Poradny náhradní rodinné péče Sdružení pěstounských rodin, Brno

Od počátku roku 2013 došlo v systému náhradní rodinné péče v České republice k mnoha významným změnám. Novela zákona o sociálně-právní ochraně vytvořila podmínky pro vznik státem garantovaných služeb pro pěstounské rodiny. Systém doprovázení pěstounské péče přináší nové právní i finanční aspekty nejen pro pěstouny, ale i pro osoby pověřené k uzavírání dohod o výkonu pěstounské péče i poskytování pomoci a poradenství pěstounským rodinám. Novela zákona se týká i pracovníků obecní a krajských úřadů a Úřadu práce ČR.

Nový občanský zákoník účinný od 1. 1. 2014 definuje situace a podmínky, za nichž je dítě do péče jiné osoby svěřováno. Pěstounská péče je na rozdíl od osvojení chápána jako institut dočasný, jehož trvání se odvíjí od situace ve vlastní rodině dítěte. Podle § 959 občanského zákoníku může soud rozhodnout o pěstounské péči na dobu, po kterou trvá překážka bránící rodičům v osobní péči o dítě. Rodič může požadovat dítě zpět do své osobní péče, přičemž soud návrhu vyhoví, je-li to v zájmu dítěte. Z tohoto důvodu mají pěstouni udržovat, rozvíjet, prohlubovat souměřitelnost dítěte s jeho rodiči, dalšími příbuznými a osobami blízkými - § 967 občanského zákoníku. Rodič má právo se s dítětem osobně pravidelně stýkat a pěstoun povinnost tento styk umožnit. Rodičům jsou nadále zachována veškerá práva rozhodování v podstatných věcech, což v praxi značně pěstounům komplikuje péči o děti. Komunikovat s rodiči a získávat souhlas k úkonům, které jsou pro život

dítěte významné, komplikované získávání vyjádření, dohledávání rodičů ztrpčuje pěstounům péči o svěřené děti.

Aby dítě v pěstounské péči dobře prospívalo, našlo pocit bezpečí, jistoty a přijetí, je třeba vytvářet pevné citové vazby. Toto je velmi obtížné v případech, kdy biologičtí rodiče chtějí do výchovy dětí zasahovat, ujišťují děti, že tato situace je jen krátkodobá, že už brzy si je vezmou zpět apod. Děti si nejsou schopné vytvořit vztah důvěry a citového přilnutí ani k rodičům, ani k pěstounům. Je velkým omylem i některých odborníků razit teze, že pěstoun je státem placený „profesionál“, který si nesmí ke svěřenému dítěti vytvořit pevnou citovou vazbu. Právě nedůvěra a častá zklamání vedou k citové oploštělosti, k hledání náhradního uspokojování dětí a mládeže a hlavně také k jejich neschopnosti vytvářet pevné citové vazby ve své dospělosti. Zásadní součástí doprovázení pěstounských rodin je i odborná pomoc s kontaktem s biologickými rodiči, nastavení pravidel, případně pomoc psychologa. Z praxe víme, že styk pěstounů s biologickými rodiči, zvláště tam, kde přicházejí děti z více rodin, přináší pěstounům velké starosti. Mnozí žadatelé, kteří by měli o přijetí dětí do pěstounské péče zájem, raději z tohoto důvodu od své žádosti ustoupí. Povinností, které jim zákon ukládá, je mnoho, práva prakticky žádná.

Uvědomujeme si, že pěstouni se při péči o svěřené děti často ocitají v řadě lidsky i odborně složitých situací. Klíčoví pracovníci doprovázející organizace jsou těmto rodinám nejbližší a pomáhají pečujícími osobám s řešením otázek výchovných, sociálních, právních buď sami, nebo za pomoci OSPOD či dalších podpůrných organizací. Je potěšitelné, že povinnost pečujících osob zvyšovat si znalosti a dovednosti v oblasti výchovy a péče o dítě v rozsahu 24 hodin v době 12 měsíců po sobě jdoucích, většina pěstounů vítá, jako rozšíření svých znalostí. Při přípravě vzdělávacího plánu se snažíme vycházet z potřeb pěstounů, individuálních plánů dětí i kompetencí osob pečujících. Přednášejícími jsou zkušení psychologové, pedagogičtí pracovníci, lékaři, právníci, sociální pracovníci. Vítráme i zájem pěstounů číst odbornou literaturu, kterou jim můžeme zapůjčit z fondu naší knihovny. Velmi dobré ohlasy máme na supervizní setkávání pěstounů s podporou zkušeného psy-

chologa. Jako důležitou vidíme i možnost vzájemného setkávání, sdílení, podpory i ocenění pěstounů. Každý měsíc konáme Klub pěstounů. Témata jsou volena na přání pěstounů. Nejčastěji jsou z oboru školské problematiky, dospívání, prevence psychopatologických jevů, právních otázek apod., kde mimo odborníka se sami pěstouni zapojují do diskusí a mohou zde své názory prezentovat i vylechnout zkušenosti jiných.

Trápí nás, že se nedaří získávat pro pěstounství dostatečné množství dlouhodobých pěstounů. Zatímco o pěstounství na přechodnou dobu je zvýšený zájem, není tomu tak v klasické, dlouhodobé pěstounské péči. Zároveň vnímáme i zhoršený pohled na pěstouny ze strany veřejnosti. Tím, jak se hovoří o „profesionalizaci“ tohoto institutu, jakoby se na pěstouny pohlíželo optikou - „vždyť jsou za to placeni a určitě dobře, když se na to dali.“ Těmto lidem se většinou nedostává ocenění v místě bydliště, u sousedů ani u širší rodiny a přátel. Protože vychovávají problémové děti, nemají pochopení ani ve školách a bohužel ani na některých OSPOD, kde pracují mladé, nezkušené pracovnice. Víme, že naopak finanční situace dlouhodobých pěstounů je výrazně podhodnocena. Pro rozhodování žadatelů o zvolení formy pěstounství a například opuštění dosavadního zaměstnání z důvodu péče o přijaté děti je finanční ohodnocení rozhodující.

Nepříliš dobrý mediální obraz do jisté míry ovlivňuje i spojení tzv. příbuzenské pěstounské péče s klasickou dlouhodobou pěstounskou péčí. Je záslužné, že děti vyrůstají v péči např. prarodičů a nemusí být umístěny do ústavů péče, ale sami tito „pěstouni“ se za pěstouny nepovažují, nemají zájem o doprovázení rodiny, návštěvy klíčové pracovnice, povinnost vzdělávání. Tato spolupráce je vynucená. Často se ukazuje, že tyto pečující osoby selhávají ve svých rodičovských kompetencích a péče o svěřené děti i za dopomoci doprovázející organizace není optimální.

Praxe z přechodné pěstounské péče ukazuje, že je to velmi potřebný institut. Dětem se u pěstounek daří velmi dobře. Shledáváme, že dětem se maximálně věnují a mají radost z jejich vývoje. Netěší nás však, že doba, po kterou je dítě v této péči, je dlouhá. V období, kdy si vytváří rozhodující, pevné vazby na osobu pečující, by mělo být již umístěno do stabilního

prostředí nové rodiny. Dokud soud nerozhodne o svěřeni tohoto dítěte buď do adoptce, nebo dlouhodobé pěstounské péče, musí zůstat v péči přechodných pěstounů a každý den tohoto prodlení se negativně projeví na jeho dalším vývoji.

Velkou starostí pěstounů a samozřejmě i nás jako doprovázející organizace je osamostatňování „mladých dospělých“. Pěstounská péče končí zletilostí dítěte v den jeho osmnáctých narozenin. Tím také končí dohoda o výkonu pěstounské péče. S těmito rodinami máme navázané dlouholeté vztahy a domníváme se, že podporu a doprovázení potřebují a vyhledávají ho i nadále. Na tyto rodiny již příspěvek na výkon pěstounské péče stát neposkytuje. Mnoho těchto dětí do 26 let studuje, ale ani poté nejsou schopny osamostatnění. Pro pěstouny jsou to často velmi složité situace, kdy dítě zůstává v rodině, je nezaměstnané, nemá nárok na podporu v nezaměstnanosti a pěstouni jsou nuceni jej nadále živit a řešit s ním složité životní situace. Ještě mnohem těžší je to v případech, kdy se tyto mladí lidé pro svůj zdravotní handicap nebudou moci vůbec do samostatného života zařadit.

Témat k odborné diskusi je mnoho. Bylo by velmi záslužné, kdyby se odpovědné osoby těmito připomínkami zabývaly a nacházely dobrá řešení ke zlepšení postavení pěstounů v naší společnosti.

Ivana Matoušková, metodička sociálně-právní ochrany dětí, Krajský úřad Kraje Vysočina

Pozitiva:

Je dobře, že se navýšily dávky pěstounské péče, které odpovídají potřebám pěstounů a dětí.

Je dobře, že zákon stanovil práva a povinnosti pěstounů.

Výhrady:

Pěstounská péče se prezentuje jako nejlepší řešení pro dítě. Tím je ale přece sanace jeho původní rodiny, o níž se příliš nehovoří.

Dobře míněný záměr státu propagovat pěstounskou péči (PP) podle mého názoru přispěl k tomu, že se bagatelizuje její náročnost. Veškeré šoty a letáčky prezentují PP jako péči, kdy stačí mít „srdce na dlani“. Žadatelé o PP jsou pak překvapeni informacemi, že s dítětem přijatým do PP budou „přijímat“ i jeho rodiče a další příbuzné a že musejí podporovat tyto kontakty s dítětem.

Školský zákon s institutem pěstounské péče vůbec nepočítá. Praxe je různá v rámci ČR. Někde se vyžaduje podpis rodičů na žádostech, některým školám stačí žádost pěstounů, přestože školský zákon počítá jen se zákonným zástupcem jako osobou oprávněnou jednat za dítě. Takže školy, které vycházejí pěstounům vstříc a přijímají jejich žádosti, vlastně porušují zákon (žádost

o odklad povinné školní docházky, přihláška k zápisu, na střední školu apod.).

Praxe klade otázku, zda se má institut PPnPD užívat u dětí, u nichž je vysoká pravděpodobnost, že se nevrátí do původní rodiny, ani se neumístí do dlouhodobé pěstounské péče nebo nebude osvojeno (dítě starší 10 let, jiného etnika, zdravotně postižené, výchovně náročné apod.). Může dojít paradoxně k situaci, kdy se dítě žijící v bezproblémové PPnPD bude umísťovat po roce trvání PPnPD do ústavního zařízení. Popírají se tak okolnosti, pro které má být ústavní výchova nařízena, tj. že dítě žije v nepříznivých životních poměrech. Jenže ono v PPnPD žilo v příznivých podmínkách!!! Neměly by se tedy tyto děti raději umísťovat z dysfunkčního prostředí do ústavu hned, je-li zřejmé, že v rámci ČR nemáme pro tyto děti dlouhodobě klasické pěstouny? Šly by do lepších poměrů, zatímco z PPnPD budou umístěny do „horšího“ prostředí DD!!!

Povinnost vzdělávání pěstounů měla být zavedena u pěstounů, jejichž PP trvá např. 6 roků a méně. Pěstouni vychovávající svěřené dítě dlouhodobě (např. více než 6 let a dítě je krátce před zletilostí) považují vzdělávání za nadbytečné a nejsou k němu motivováni. Navíc zákon neuvádí žádné sankce za neplnění povinnosti vzdělávání.

Podporu financování formou státní dotace 48 000 Kč mají subjekty podporující pěstouny, nikoliv organizace podporující rodinu. Stát touto úpravou rezignoval na preventivní působení na rodinu za účelem její sanace. Částka 48 000 Kč by často pokryla potřeby ohrožené rodiny...

Stát garantuje následnou pomoc bývalému svěřenci ústavní výchovy, který se může na „svůj“ ústav obrátit kdykoliv, když bude v tíživé životní situaci po opuštění zařízení zletilostí. Bývalý svěřenec PP tuto podporu nemá ze zákona garantovanou.

Zcela chybí podpora zaměstnávání svěřenců PP a dětských domovů. Měly by existovat motivační nástroje pro zaměstnavatele, jak je tomu např. u zaměstnávání zdravotně postižených osob. Bývalí svěřenci nemají ani jistotu získání stabilního bydlení, které získávají prostřednictvím poskytovatele sociální služby (dům na půli cesty) spíše než od příslušné obce.

Je obtížné provádět vyhodnocení a tvořit individuální plán ochrany dítěte v PP, která je zcela bezproblémová. Jedná se většinou o zcela formální listiny.

Cyril Zákora, ředitel Letního domu, z. ú., Praha 2

Velikou radost mám z nálady mezi pěstouny, které doprovázíme. Většina z nich, tak jak je tomu v celé ČR, je tzv. příbuznými pěstouny. Zpočátku měli ze všech změn velkou obavu až nechuť. Nároky na ně byly najednou velké. Postupem času však většina z nich začala zjišťovat, že

kromě „ukradeného času“ jim jsou naši pracovníci schopni poskytnout úlevu od každodenních potíží, na které byli do té doby většinou sami.

Naopak trápil mne mediální obraz pěstounů na přechodnou dobu prezentovaných jako osoby, jimž tuto práci nabídli jako poslední východisko na úřadu práce. Dále neschopnost státu či některých krajů zajistit nábor či kampaň na „ty správné pěstouny“ ochotné věnovat svou bezpodmínečnou péči dětem, které máme v evidenci.

Věřím, že brzy budou mít nárok na patřičnou podporu i osvojitelé.

Ria Černá, sociální pracovníce, psychologka a vedoucí týmu Centra náhradní rodinné péče Amalthea, o. s., Chrudim

S radostí sleduji, že se konečně i v České republice daří nejmenší děti umísťovat do rodin a že dítě nemusí trávit nejdůležitější měsíce života - zásadní pro vývoj citové vazby a osobnosti člověka - v kojeneckých ústavech. Role přechodných pěstounů je v systému péče o nejmenší děti naprosto nezastupitelná a přechodní pěstouni si zaslouží velký respekt. Stejný respekt si však zaslouží také dlouhodobí pěstouni, prarodiče, kteří se starají o svá vnoučata, a adoptivní rodiče.

Rezervy stále vnímám ve spolupráci s vlastní rodinou dětí, aby děti z rodin vůbec nemusely odcházet. Samozřejmě pokud nejsou týrány či zneužívány! Pěstounská péče musí zůstat až druhým řešením v řadě pro děti, které skutečně doma s rodiči vyrůstát nemohou. Minulostí způsobené oslabení komunity a sousedských vztahů stále přináší nutnost tak trochu suplovat přirozené zdroje prací sociálních pracovníků. Jejich úkol má být nejen podporovat rodinu a ohrožené děti v ní, ale aktivovat právě blízké okolí rodiny, které může rodině účinně pomoci. Práci s vlastní rodinou dětí komplikuje nadále nedostatek dostupného bydlení a zvyšující se počet zadlužených rodin. V tomto je třeba větší zapojení měst, krajů i státu.

S potěšením také sleduji, že se do popředí zájmu všech aktérů v sociálně-právní ochraně dětí dostává téma attachmentu, citového vztahu mezi rodičem a dítětem, který tak zásadně formuje všechny další budoucí vztahy dítěte. Pracovníci s větší citlivostí postupují ve chvílích, kdy musí dítě od rodičů odejít, kdy se stěhuje do nového prostředí, k novým lidem. Díky nabídkám seminářů a školení se pracovníci ze státní sféry i z neziskového sektoru učí lépe zjišťovat přání a názor dítěte, více počítají s tím, že dítě má být zapojeno do rozhodování o sobě. Ubývá dětí, které vůbec netuší, proč teď nevyrostají doma, neví, kdo jsou jejich rodiče, a které následně trápí velká otázka „kdo jsem, proč tu jsem a co jsem provedl/a tak hrozného, že se na mě máma s tátou vykašlali“.

Roztříštěnost péče o děti pod několik ministerstev je dle mého názoru přetrvávající bolestí našeho systému. Aby se mohla naplno rozběhnout intenzivní podpora vlastních rodin v terénu a aby dobře fungovaly i ambulantní služby pro tyto rodiny, potřebujeme přesměrovat finanční toky jdoucí nyní do pobytových zařízení. Více peněz stát do systému o děti asi nepřinese, vnitřní přesměrování finančních toků je ale možné jen za předpokladu, že se na tom jednotlivá ministerstva domluví.

Změny v náhradní rodinné péči nelze dotáhnout do úspěšného konce bez toho, aby se přestala oddělovat práce s vlastní rodinou a práce s náhradní rodinou. Dítě totiž potřebuje, aby spolu tyto dvě rodiny maximálně spolupracovaly, stejně tak pracovníci, kteří poskytují rodinám pomoc a podporu. Jako hrozbu stále vnímám, pokud by pěstounská péče měla být podporována na úkor péče rodičovské, stejnou hrozbou je však ponechávání dítěte ve vlastní rodině za každou cenu, byť dítě emočně i fyzicky strádá.

Gabriela Navrátilová, ředitelka Centra podpory, o. p. s., Praha 1

Přijetí novely zákona o sociálně-právní ochraně dětí byl velmi důležitý a potřebný krok, nutný pro zlepšení situace ohrožených dětí. Institut profesionální pěstounské péče, transformace ústavní péče, přednost náhradní rodinné péče před péčí ústavní - to vše jsou velice důležité kroky, které novela upravuje a které by měly vést ke zlepšení podmínek života ohrožených dětí, jež se ocitly v obtížné životní situaci.

Stále je ale hodně co měnit a zlepšovat. Jednou ze zásadních věcí, které je třeba změnit, je celý systém péče o ohrožené děti. Právě současný roztříštěný a nepřehledný systém byl i jedním z důvodů, který vedl ke vzniku Asociace Dítě a Rodina, z. s., jehož je Centrum podpory, o. p. s., zakládajícím členem. Současný stav, kdy je legislativní pravomoc nad touto citlivou oblastí rozdrobena do gesce několika ministerstev, je dlouhodobě neudržitelný. Sjednocení celého systému považuje Asociace Dítě a Rodina za základní krok vedoucí ke zjednodušení celého procesu a především ke kvalitnější službě, které rodiny s ohroženými dětmi potřebují.

Zároveň by se ale nemělo zapomínat na soustavnou podporu náhradní rodinné péče, krátkodobých i dlouhodobých pěstounů, kterých je v současnosti nedostatek, ale ani na osvětu a informovanost veřejnosti, ke které se ne vždy dostávají z médií úplně a zcela pravdivé informace.

Anna Valová, referentka náhradní rodinné péče, Magistrát hl. m. Prahy

Nedávné legislativní změny v oblasti péče o děti (zejména se jedná o novelu zá-

kona o sociálně-právní ochraně dětí s účinností od 1. 1. 2013 a přijetí nového občanského zákoníku s účinností od 1. 1. 2014) přinesly změny nejen v oblasti pěstounské péče, ale i v dalších formách náhradní rodinné péče, tzn. pěstounské péči na přechodnou dobu a osvojení.

Ne všechny změny jsou odbornou či laickou veřejností vnímány pozitivně, ale tak to prostě chodí, ne vždy může být vyhověno všem. Rozhodujícím a důležitým faktem je, aby přijaté změny byly pozitivní a přínosné zejména pro všechny děti, které to potřebují, které z nějakého důvodu nemohou žít ve své vlastní rodině.

V posledních dvou letech velice přínosně a pozitivně hodnotím vývoj pěstounské péče na přechodnou dobu. Přechodná pěstounská péče umožňuje žít potřebným dětem hned od narození v přirozeném prostředí náhradní rodiny a z mého pohledu, pokud to zdravotní stav dítěte dovolí, je tím nejvhodnějším řešením. Samozřejmě se přechodná pěstounská péče netýká pouze novorozenců, ale i dětí věkově strašších, které jsou rovněž, v návaznosti na vyhodnocení situace dítěte, do přechodné péče umísťovány.

Poměrně negativně vnímám zákonem určenou dobu jednoho roku pro pobyt dítěte v pěstounské péči na přechodnou dobu. Pokud se jedná o malíčkové děti, kde matka již předem avizuje udělení souhlasu s osvojením dítěte, pak se domnívám, že stanovená doba je vcelku v pořádku. Když se však pracuje s biologickou rodinou dítěte umístěného do pěstounské péče na přechodnou dobu a situace dítěte a rodiny je vyhodnocena tak, že zde je předpoklad navrácení dítěte zpět do péče rodičů, pak se domnívám, že v mnoha případech je jeden rok na sanaci rodiny nedostačující.

Co se týče dlouhodobé pěstounské péče, pokud se nejedná o péči příbuzenskou, ale tzv. „cizí“, lze negativně vnímat snižující se nebo spíše stagnující zájem o dlouhodobou pěstounskou péči. Řekla bych, že se tento trend týká celé ČR. Pěstounská péče na přechodnou dobu zejména u starších dětí úzce souvisí s následnou, tedy dlouhodobou pěstounskou péčí, jestliže se dítě nevrací zpět do biologické rodiny. Otázkou je, jak získat více dlouhodobých pěstounů. Je jistě možné na jednotlivých krajských úřadech zorganizovat např. v rámci kraje kampaň k dlouhodobé pěstounské péči, otevřeně hovořit o tom, pro jaké děti se dlouhodobí pěstouni hledají. V konečném důsledku se však domnívám, že nastavení podmínek, pravidel a možností pro výkon pěstounské péče je nutné realizovat ze strany státu.

Závěrem bych uvedla, že velkou potřebu vnímám v zavedení lhůt a nastavení pravidel v soudních řízeních o svěřování nezletilých dětí do jakékoliv formy náhradní rodinné péče. V souvislosti s přijetím nového občanského zákoníku od 1. 1. 2014,

kdy pouze soudy rozhodují o svěřování nezletilých dětí do náhradní rodinné péče, se v mnoha případech aktuálně potýkáme se zamítnutím návrhů na tzv. pomalá předběžná opatření. Takovoto rozhodnutí jistě nejsou v nejlepším zájmu dítěte, dítěti se tak prodlužuje pobyt v dočasné péči a přitom by již dítě mohlo žít i několik měsíců v nové náhradní rodině.

Z odpovědí respondentů ankety je patrné, že změny v nastavení systému pěstounské péče provedené v poslední době hodnotí vesměs jako potřebné, byť některé přijímají s výhradami. Zároveň jsou si vědomi toho, že současná situace vykazuje řadu nedostatků a bude vyžadovat další opatření, zejména pokud jde o preventivní práci s původní rodinou, aby ji dítě vůbec nemuselo opustit, a financování k tomu potřebných podpůrných služeb (včetně sociálního bydlení); lhůty a pravidla v soudních řízeních o svěřování dětí do náhradní rodinné péče a osvojení; práci s biologickou rodinou dítěte v pěstounské péči; pomoc pěstounům v kontaktu s biologickými rodiči; podporu dětí opuštějících pěstounskou péči v přechodu do samostatného života; nedostatek vhodných pěstounů; charakter náborových kampaní; mediální obraz pěstounů a jejich vnímání veřejností.

1 BARVÍKOVÁ, J. Faktory selhávání pěstounské péče v České republice v pozadí nedávných legislativních změn. *Fórum sociální politiky*, 2015, roč. 9, č. 1, s. 10-17, ISSN 1802-5854.

Autorka působí ve VÚPSV, v. v. i.

Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR vydala v reakci na příklady špatné praxe „Doporučený standard kvality pro domovy pro seniory ČR“, a to ve snaze vytvořit pomůcku zejména pro seniory a jejich blízké k rozpoznání běžného standardu a toho, co mají od každého domova pro seniory očekávat z hlediska jim poskytovaných služeb. Týká se ubytování, stravování, kultury a volného času, partnerství a péče, přičemž se hodnotí plnění celkem 92 kritérií, jež byla ověřována u více než dvou stovek seniorů v šesti krajích ČR. Doporučený standard kvality je výsledkem práce řady odborníků a je prvním a jedinečným materiálem tohoto druhu v ČR. Má plnit několik cílů:

- pomoci seniorům a rodinným příslušníkům ve výběru kvalitních domovů pro seniory, ukázat, co mají od kvalitního zařízení očekávat a požadovat;
- motivovat personál a celkově zvyšovat kvalitu služeb i vybavení v domovech pro seniory;
- stanovovat neformální hranici „kvalitních a nequalitních“ domovů pro seniory v ČR.

Materiál je volně k dispozici na adrese: http://www.apssc.cz/files/files/Doporu%C4%8Den%C3%BD%20standard_FINAL.pdf.